

Sygn. akt: I C 1847/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

L., dnia 11 lipca 2016r.

Sąd Rejonowy w Lubinie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Czyczerska

Protokolant: st. sekr. sądowy K. K.

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2016r. w Lubinie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko (...) **w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) w W. na rzecz powoda M. S. kwotę 45.253,60 zł (czterdzieści pięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt trzy złote 60/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot:

- 30.000zł od dnia 08.04.2014r. do dnia zapłaty,

- 10.000zł od dnia 28.01.2016r. do dnia zapłaty,

- 4.430,40zł od dnia 28.08.2014r. do dnia zapłaty,

- 823,20zł od dnia 08.04.2014r. do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.700 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.937 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

IV. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 497 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

V. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Lubinie kwotę 797,73 zł, tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt IC 1847/14

UZASADNIENIE

Powód M. S. wniósł przeciwko stronie pozwanej (...) w W. pozew o zapłatę:

- kwoty 30 000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 08.04.2014r. do dnia zapłaty;

- kwoty 4.430,40 zł odszkodowania tytułem opieki wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

- 823,20 zł tytułem odszkodowania tytułem utraconego wynagrodzenia za pracę z ustawowymi odsetkami od dnia 08.04.2014r. do dnia zapłaty,

- zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda renty w kwocie po 400 zł płatnej m-cznie z góry, do dnia 10 każdego miesiąca, począwszy od dnia wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 06.12.2013r. w miejscowości W. na ul. (...) o godz. 3:10 doszło do wypadku komunikacyjnego, podczas którego kierujący samochodem ciężarowym m-ki M. o nr rej. (...) zjechał na prawy pas drogi, doprowadzając do czołowego zderzenia z pojazdem m-ki C. o nr rej. (...), w którym jako pasażer podróżował powód. W wyniku tego zdarzenia powód doznał urazu wielonarządowego, złamania przezkrętarzowego kości udowej prawej, wieloodłamowego złamania trzonu kości udowej prawej, złamania kości łonowej prawej, złamania X prawego Żebra, złamania kości nosa, stłuczenia tkanek miękkich prawego oczodołu, złamania I,II,V kości śródreżca prawego, utrwalonego migotania przedsionków, zaburzenia krzepnięcia krwi, ostrą niedokrwistość pokrwotoczną, co stwierdzono po przewiezieniu powoda zaraz po zdarzeniu na Oddział Ratunkowy Wojewódzkiego Szpitala (...) w L.. Następnie powód został przewieziony na Oddział (...), gdzie w dniu 09.12.2013r. wykonano u powoda zabieg operacyjny : repozycję złamania trzonu kości udowej ze stabilizacją gwoździem blokowanym. Z uwagi na destabilizację złamania przezkrętarzowego kości udowej oraz wtórne przemieszczenie złamania kości śródreżca ręki prawej w dniu 18.12.2013r. wykonano kolejny zabieg operacyjny: repozycję otwartą OM II ze stabilizacją drutami K, łuską gipsową, wymianę gwoźdźcia blokowanego na rekonstrukcyjny. Powód w szpitalu przebywał od dnia 06.12.2013r. do dnia 24.12.2013r. W dniu 21.03.2014r. powód został ponownie przyjęty do Wojewódzkiego Szpitala (...) w L. na Oddział (...), gdzie w dniu 26.03.2013r. wykonano zabieg operacyjny polegający na usunięciu śruby proksymalnej dystalnej z kości udowej prawej. W toku dalszego leczenia powód odbył serię zabiegów rehabilitacyjnych w celu ograniczenia następstw złamania kości udowej, odzyskania funkcjonalnego zakresu ruchu, zmniejszenia dolegliwości bólowych oraz zwiększenia zakresu ruchów w stawach. W okresie od 23.04.2014r. do 13.05.2014r. powód przebywał w SP ZOZ (...) Centrum (...) w G.. Ponadto powód odbywał zabiegi w Poradni Rehabilitacji(...)P.. Pomimo podjętego leczenia i znacznego upływu czasu od dnia wypadku powód do chwili obecnej wciąż odczuwa jego negatywne skutki. Silne bóle uda zmuszają powoda do przyjmowania środków przeciwbólowych. Dodatkowo występują zaburzenia snu, obniżenia nastroju, poczucie bezradności. Z uwagi na doznane urazy oraz przebyte zbiegi rehabilitacyjne aktywność ruchowa powoda jest znacznie ograniczona. Przez 4 miesiące powód korzystał z wózka inwalidzkiego, a obecnie porusza się asekuracyjnie za pomocą kul łokciowych. Do dnia dzisiejszego powód wymaga pomocy osób trzecich.

Powód wskazał, że w toku likwidacji szkody, na zlecenie pozwanego zostało przeprowadzone badanie lekarskie, na podstawie którego oszacowano uszczerbek na zdrowiu w wysokości 27,5%. Strona pozwana wypłaciła powodowi 50000 zł zadośćuczynienia, powód pozvem dochodzi pozostałej części należnego z tego tytułu świadczenia. Za jego zasądzeniem, przemawiają zdaniem powoda takie okoliczności jak nieustające bóle ciała, ogromna ilość zażywanych leków przeciwbólowych, zły stan emocjonalny.

Roszczenie o zwrot kosztów opieki powód uzasadnił treścią art. 444 par. 1 k.c. Wskazał, że od chwili wypisania ze szpitala w dniu 24.12.2013r. do dnia 15.01.2014r. (przez 22dni) powód wymagał opieki przez 8 godzin na dobę, następnie od dnia 16.01.2014r. do dnia 31.07.2014r. (przez 196 dni) wymagał opieki w wymiarze 2 godzin na dobę. Opiekę sprawowali żona powoda oraz jego dwóch synów. W 2014r. obowiązywało bowiem minimalne wynagrodzenie w wysokości 1237,20 zł netto, stawka godzinowa wynosiła 7,8 zł i przyjmując te stawki powód wyliczył wysokość żądania z tytułu zwrotu kosztów opieki.

Utraconego wynagrodzenia powód dochodził za okres od 06.12.2013r. do 05.06.2014r. w kwocie 823,20 zł. Powód był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym (...). Umowa zawarta była na czas oznaczony, okres zatrudnienia miał wynosić od dnia 25.03.2013r. do dnia 30.06.2014r. Wskutek wypadku powód był niezdolny do pracy w okresie od 06.12.2013r. do 30.06.2014r. Do dnia 05.06.2014r. powód otrzymywał wynagrodzenie chorobowe, następnie zasiłek chorobowy w kwocie 1100 zł. W okresie ich pobierania, powód, gdyby pracował,

otrzymałby wynagrodzenie za pracę w wysokości 7.432,20 zł (6 x 1.237,20 zł), natomiast suma wynagrodzenia i zasiłku chorobowego wyniosła 6600 zł. Stąd różnica 823,20 zł, której powód się domaga.

Roszczenie o zapłatę renty powód uzasadnił tym, iż wskutek wypadku doznał trwałego uszkodzenia ciała, które uniemożliwia wykonywanie mu pracy w charakterze mechanika-konserwatora. Do chwili wypadku był osobą czynną zawodowo i osiągał wynagrodzenie w wysokości 1237,20 zł netto. Pomimo, że powód miał zawartą umowę o pracę na czas oznaczony, powód tylko ze względu na utratę zdolności do pracy nie zabiegał o zawarcie nowej umowy. Niewątpliwie, gdyby nie wypadek powód kontynuowałby zatrudnienie w dotychczasowym przedsiębiorstwie.

Ustawowych odsetek powód zażądał od dnia 08.04.2014r. Ostateczne stanowisko strona pozwana zajęła w piśmie z tego dnia i od tej daty należą się powodowi ustawowe odsetki.

W piśmie procesowym z 29.01.2016r (k. 247) powód rozszerzył żądanie pozwu w ten sposób, że tytułem zadośćuczynienia zażądał kwoty 40000 zł, z tym, że ustawowych odsetek od dodatkowej kwoty (...) zażądał od 28.01.2016r. oraz tytułem zwrotu kosztów opieki zażądał dodatkowo kwoty 5.483,76 zł, z ustawowymi odsetkami od dnia 28.01.2016r.

Rozszerzenie żądania z tytułu zadośćuczynienia powód uzasadnił potwierdzeniem przez biegłego sądowego 42% uszczerbku na zdrowiu, stwierdzeniem konieczności dalszego leczenia operacyjnego, którego wyniki są niepewne z uwagi na brak pewności osiągnięcia zrostu kostnego. Co ważne resekcja stawu rzekomego może skutkować powstaniem skrótów kończyny. Dodatkowo, biegły w opinii wskazał, że powód w okresie od 24.12.2013r. do 07.02.2014r. wymagał całodobowej opieki osób drugich przez okres 46 dni w wymiarze 16 godzin dziennie. W okresie tym zmuszony był przebywać w łóżku, nie mógł samodzielnie poruszać się, załatwiać potrzeb higienicznych, fizjologicznych. W okresie od 08.02.2014r. do 07.06.2014r. potrzeba opieki osób drugich wynosiła 4 godziny. Z uwagi na taki zakres koniecznej pomocy, roszczenie z tytułu zwrotu kosztów opieki wynosi 9.913,80 zł.

Strona pozwana (...) w W. nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie.

W odpowiedzi na pozew zarzuciła, że powodowi na podstawie przedstawionej przez niego dokumentacji medycznej oraz po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 52.513,97 zł, która obejmowała 50000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę oraz 2.513,97 zł tytułem odszkodowania. Zdaniem strony pozwanej wypłacone powodowi zadośćuczynienie jest adekwatne w rozumieniu art. 445 par. 1 kc do rozmiaru doznanej krzywdy, stopnia natężenia cierpień fizycznych, ich długotrwałości i doznanego uszczerbku na zdrowiu. Powód w pozwie powołuje się na szereg dolegliwości, występujących u niego z powodu chorób samoistnych, niezwiązanych z przedmiotowym zdarzeniem. Powód od 10 lat cierpi na częstoskurcz i nadciśnienie tętnicze. Już wcześniej przed wypadkiem miał przyznaną „III grupę” i pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy. Ponadto u powoda stwierdzono istnienie wielopoziomowych zmian zwyrodnieniowych w odcinku szyjnym kręgosłupa, mających charakter naturalny i charakteryzujący się dolegliwościami bólowymi. Narządy wewnętrzne powoda w postaci płuc (prócz stłuczenia), jama brzuszna, miednica i kręgosłup szyjny były bez zmian urazowych związanych z wypadkiem. Powód po odbytych zabiegach operacyjnych został wypisany w stanie ogólnym dobrym, można domniemywać, że leczenie powoda uległo zakończeniu. Zdaniem strony pozwanej, ewentualne dolegliwości podawane przez powoda muszą mieć charakter jedynie trudnych do zweryfikowania subiektywnych skarg.

Strona pozwana wskazała także, że wypadek powoda był wypadkiem przy pracy, a zatem powód otrzymał, bądź otrzyma jednorazowe świadczenie z tytułu wypadku przy pracy, ponadto wysokość zasiłku wynosiła 100% podstawy wymiaru. W kwestii żądania zapłaty odszkodowania za udzieloną opiekę strona pozwana zarzuciła, że z art., 23 k.r.p. wynika, że małżonkowie obowiązani są do wzajemnej pomocy. Rodzice i dzieci są obowiązani do wzajemnego szacunku i wspierania się, a krewni w linii prostej są nawzajem zobowiązani do alimentacji. Skoro na żonie i synach powoda ciążyą wskazane obowiązki, nie mogą żądać zapłaty za sprawowaną opiekę.

Odnośnie żądania renty strona pozwana zarzuciła, że szkoda, której powód domaga się z tego tytułu ma charakter hipotetyczny. Powód był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas określony. Nie można przyjąć, że po wygaśnięciu byłaby zawarta ponownie. Takie założenie jest teoretyczne.

Zdaniem strony pozwanej, ustawowe odsetki od zadośćuczynienia należą się od dnia wyrokowania, albowiem ustalenie wysokości zadośćuczynienia następuje według stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 06.12.2013r. w miejscowości W. na ul. (...) o godz. 3:10 doszło do wypadku komunikacyjnego, podczas którego kierujący samochodem ciężarowym m-ki M. o nr rej. (...) zjechał na prawy pas drogi, doprowadzając do czołowego zderzenia z pojazdem m-ki C. o nr rej. (...), w którym jako pasażer podróżował powód. W wyniku tego zdarzenia powód doznał urazu wielonarządowego, złamania przezkrętarzowego kości udowej prawej, wieloodłamowego złamania trzonu kości udowej prawej, złamania kości łonowej prawej, złamania X prawego Żebra, złamania kości nosa, stłuczenia tkanek miękkich prawego oczodołu, złamania I,II,V kości śródreżca prawego, utrwalonego migotania przedsionków, zaburzenia krzepnięcia krwi, ostrą niedokrwistość pokrwotoczną, co stwierdzono po przewiezieniu powoda zaraz po zdarzenia na Oddział Ratunkowy Wojewódzkiego Szpitala (...) w L.. Następnie powód został przewieziony na Oddział (...), gdzie w dniu 09.12.2013r. wykonano u powoda zabieg operacyjny : repozycję złamania trzonu kości udowej ze stabilizacją gwoździem blokowanym. Z uwagi na destabilizację złamania przezkrętarzowego kości udowej oraz wtórne przemieszczenie złamania kości śródreżca ręki prawej w dniu 18.12.2013r. wykonano kolejny zabieg operacyjny: repozycję otwartą OM II ze stabilizacją drutami K, łuską gipsową, wymianę gwoźdźca blokowanego na rekonstrukcyjny. Powód w szpitalu przebywał od dnia 06.12.2013r. do dnia 24.12.2013r. W dniu 21.03.2014r. powód został ponownie przyjęty do Wojewódzkiego Szpitala (...) w L. na Oddział (...), gdzie w dniu 26.03.2013r. wykonano zabieg operacyjny polegający na usunięciu śruby proksymalnej dystalnej z kości udowej prawej. W toku dalszego leczenia powód odbył serię zabiegów rehabilitacyjnych w celu ograniczenia następstw złamania kości udowej, odzyskania funkcjonalnego zakresu ruchu, zmniejszenia dolegliwości bólowych oraz zwiększenia zakresu ruchów w stawach. W okresie od 23.04.2014r. do 13.05.2014r. powód przebywał w SP ZOZ (...) Centrum (...) w G.. Ponadto powód odbywał zabiegi w Poradni Rehabilitacji (...) P..

Uszczerbek na zdrowiu powoda w zakresie następstw wypadku jakiemu powód uległ w dniu 06.12.2013r. wynosi 42%. Całkowita niezdolność do pracy powoda powstała 06.12.2013r. na skutek tego wypadku.

Przebyte przez powoda urazy układu kostno stawowego uległy prawidłowemu wygojeniu, za wyjątkiem stawu rzekomego kości udowej, który będzie wymagał leczenia operacyjnego. Wyniki tego leczenia są niepewne z uwagi na brak pewności osiągnięcia zrostu kostnego. Zabieg taki obarczony jest ryzykiem stanu zapalnego i innych powikłań obserwowanych po zbiegach na układzie kostnym. Całkowite wyeliminowanie skutków wypadku jest niemożliwe.

Dotychczasowe leczenie powoda było prowadzone zgodnie z wymogami sztuki lekarskiej, przy właściwej współpracy powoda.

Od chwili wypisania ze szpitala w dniu 24.12.2013r. do 15.01.2014r. (przez okres 22 dni) powód wymagał opieki przez 8 godzin na dobę, następnie od dnia 16.01.2014r. do 31.07.2014r. (przez okres 196 dni) wymagał opieki w wymiarze 2 godzin na dobę, która sprawowali żona oraz dwóch synów.

Powód, przed wypadkiem, był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym (...). Umowa zawarta była na czas oznaczony, okres zatrudnienia miał wynosić od dnia 25.03.2013r. do dnia 30.06.2014r. Wynagrodzenie miesięczne powoda wynosiło 1600 zł brutto, następnie 1680 zł brutto, tj. 1.237,20 zł netto.

Wskutek wypadku powód był niezdolny do pracy w okresie od 06.12.2013r. do 30.06.2014r. Do dnia 05.06.2014r. powód otrzymywał wynagrodzenie chorobowe, następnie zasiłek chorobowy. Po upływie okresu pobierania zasiłku

chorobowego, tj. od 06.06.2014r. do dnia zakończenia stosunku pracy, tj. do dnia 30.06.2014r., nie pobierał ani zasiłku chorobowego, ani wynagrodzenia za pracę.

Powód w okresie od września 2014r. do czerwca 2016r. otrzymał łącznie z tytułu renty z tytułu niezdolności do pracy kwotę 30.068,72 zł. (od września 2014r. do lutego 2015r. otrzymywał rentę w wysokości 1038,54 zł m-cznie, od marca 2015r. do lutego 2016r. otrzymywał rentę w wysokości 1061,11 zł m-cznie, w okresie od marca 2016r. do czerwca 2016r. otrzymywał rentę w wysokości 2.776,04 zł).

Gdyby w tym okresie z tytułu zatrudnienia przysługiwałoby mu minimalne wynagrodzenie za pracę, otrzymałby kwotę 28.277,12 zł.

Na mocy decyzji o waloryzacji renty z dnia 01.03.2016r. powód otrzymuje rentę w wysokości 2776,04 zł „na rękę”.

Dowód: akta postępowania likwidacyjnego,

Kserokopia dokumentacji medycznej z leczenia powoda, k. 13-39

Kserokopia pisma ustalającego wysokość szkody, k. 41-43

Kserokopia świadectwa pracy, k. 50-51

Kserokopia zaświadczenia z 24.03.2014r., k. 52

Kserokopia zaświadczenia ZUS ZLA, k. 53,54

Kserokopia aneksu do umowy o pracę, k. 54

Kserokopia umowy o pracę powoda i aneksu do niej, k. 55, 56

Kserokopia zaświadczenia ZUS z 17.11.2014r., k. 82

Kserokopia decyzji ZUS o waloryzacji renty powoda, k. 83-86, 100-104, 295-298

Kserokopia list płac powoda, k. 91-98

Kserokopia zaświadczenia ZUS z 24.11.2014r., k. 100

Kserokopia Lekarza Orzecznika ZUS, k. 206

Zeznania świadków:

- R. S., k. 113-114

- W. S., k. 114-115

Zeznania powoda, k. 115

Opinie biegłego sądowego J. S., k. 151-152, 173-174, 200, 221, 238

Uzupełniająca ustna opinia biegłego sądowego, k. 285

Kserokopia orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z 07.08.2015r., k. 206

Sąd zważył, co następuje:

Na uwzględnienie zasługiwało w całości żądanie powoda zapłaty na jego rzecz zadośćuczynienia w wysokości 40.000 zł.

Zgodnie z treścią art. 415 kc kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Szkada może być szkodą w mieniu, może też być szkodą na osobie, która obejmuje uszczerbki wynikające z uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, pozbawienia życia oraz naruszenia innych dóbr osobistych człowieka. Pojęcie szkody na osobie obejmuje zarówno szkody majątkowe, jak i niemajątkowe. Art. 444 § 1 i § 2 kc przewiduje, iż w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty, a jeżeli zwiększyły się potrzeby poszkodowanego, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Naprawienie natomiast szkody niemajątkowej polega zgodnie z art. 445 § 1 kc w wypadkach przewidzianych w art. 444 k.c. na przyznaniu poszkodowanemu odpowiedniej sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia.

Bezsporne było w niniejszej sprawie, że w dniu 06.12.2013r. miała miejsce kolizja drogowa, w której uczestniczył powód i której sprawca posiada polisę odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych u pozwanego. Strona pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności co do zasady, zarzucała jednak iż szkoda powoda została w całości skompensowana wypłaconym powodowi w toku postępowania likwidacyjnego zadośćuczynieniem w wysokości 50000 zł, a dolegliwości, na które powód powoływał się w pozwie wynikają ze schorzeń samoistnych.

W ocenie Sądu, całokształt okoliczności sprawy wskazuje na bezzasadność powyższego zarzutu.

Na okoliczność ustalenia urazów jakich powód doznał w wyniku wypadku przy pracy, a zatem pozostających z nim w związku przyczynowym, oraz na okoliczność ustalenia wysokości uszczerbku na zdrowiu powoda, Sąd powołał w sprawie dowód z opinii biegłego sądowego. Z opinii biegłego sądowego (głównej oraz uzupełnionej opiniami uzupełniającymi) wynika, że powód doznał w wyniku przedmiotowego zdarzenia następujących urazów: złamania żebra 10 po prawej stronie, złamania przezkrętarzowego trzonu kości udowej prawej, kości łonowej prawej, stłuczenia płuca prawego, złamania kości nosa, stłuczenia i zranienia ok. prawego oczodołu, złamania I,II,V kości śródreżca prawego. Zakres obrażeń był zatem znaczny, wymagał poddania się zabiegom operacyjnym oraz rehabilitacji. Również wysoki jest stwierdzony obecnie u powoda uszczerbek na zdrowiu - wynikający z tych urazów. Biegły oszacował go na 42%. Powód od dnia wypadku, na skutek obrażeń w nim doznanych, jest całkowicie niezdolny do pracy, a w dniu wypadku pozostawał czynny zawodowo.

Co istotne, przebyte przez powoda urazy układu kostno stawowego uległy prawidłowemu wygojeniu, za wyjątkiem jednak stawu rzekomego kości udowej, który będzie wymagał leczenia operacyjnego. Wyniki tego leczenia są niepewne z uwagi na brak pewności osiągnięcia zrostu kostnego. Zabieg taki obarczony jest ryzykiem stanu zapalnego i innych powikłań obserwowanych po zbiegach na układzie kostnym. Całkowite wyeliminowanie skutków wypadku jest niemożliwe. Okoliczności te biegły stanowczo potwierdził w wydanych w sprawie opiniach, w tym ustnej przedstawionej na rozprawie przed tut. Sądem.

W tych okolicznościach nie sposób odmówić racji powodowi, że odczuwał zarówno cierpienie fizyczne, jak i psychiczne, przybierające formę krzywdy- szkody niemajątkowej. Jeśli chodzi o zadośćuczynienie za krzywdę, to należy zauważyć, że przepisy kodeksu cywilnego, nie zawierają kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu jego wysokości. Zgodnie z treścią art. 445 § 1 k.c. ustawodawca pozostawił powyższą kwestię każdorazowo uznaniu sądu, uzależnionemu od okoliczności konkretnej sprawy. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, sygn. akt II UKN 681/98, OSNAPIUS 2000/16, poz. 626, przy ocenie wysokości zadośćuczynienia za krzywdę należy uwzględnić przede wszystkim nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia oraz konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym. W innym z orzeczeń Sąd Najwyższy zważył, iż zadośćuczynienie powinno być środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy i szkody niemajątkowej. Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia podstawowe znaczenie ma stopień natężenia krzywdy, a więc cierpienie fizycznych i ujemnych doznań psychicznych. Decyduje więc rodzaj, charakter i długotrwałość cierpień fizycznych doznanych przez poszkodowanego wskutek uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia. Poza tym ma tu znaczenie poczucie bezradności, utrata możliwości

wykonywania pracy, korzystania z rozrywek itp. (por. wyrok SN z dnia 18 grudnia 1975 r. II CR 50/73, Monitor Prawniczy – Zestawienie Tez (...), str. 468). Ponadto przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należy mieć na uwadze kompensacyjny charakter tego roszczenia. W wyroku z dnia 22 kwietnia 1985 roku (II CR 94/85, nie publ.), Sąd Najwyższy stwierdził, iż (...) zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy poszkodowanego – utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. też wyrok SN z dnia 15 lipca 1977 r., IV CR 266/77, Monitor Prawniczy – Zestawienie Tez (...), str. 469).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy należy wypunktować, że powód w wyniku przedmiotowego zdarzenia, doznał bardzo poważnych urazów, skutkujących znacznym uszczerbkiem na zdrowiu. Skutki wypadku nie zostały w całości wyleczone, wręcz całkowite ich wyeliminowanie jest niemożliwe. Powód był osobą czynną zawodowo i nie ma przesłanek wskazujących, że nie kontynuowałby zatrudnienia do czasu osiągnięcia uprawnień emerytalnych.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że żądana przez powoda kwota 40000 zł, w połączeniu z kwotą przez powoda dotychczas otrzymaną, jest adekwatna do rozmiaru cierpienia i krzywdy jakiej w związku przyczynowym ze sporną kolizją drogową doznał i nie będzie prowadziła do jej nadmiernego wzbogacenia i na podstawie art. 445 kc w zw. z art. 415 k.c. zadośćuczynienie w takiej kwocie Sąd powodowi przyznał.

Podstawę zasądzenia odsetek ustawowych stanowił art. 481 k.c. w zw. art. 14 ust 2 Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i P. (...). W ocenie Sądu, należą się one, zgodnie z żądaniem pozwu, dnia następnego po upływie 37 dni od zgłoszenia pozwanemu szkody co do kwoty pierwotnie zgłaszanej przez powoda, tj. kwoty 30000 zł.

W starszym orzecnictwie Sądu Najwyższego istotnie pojawiały się stanowiska, że odsetki mają charakter waloryzacyjny i dlatego należą się dopiero od dnia zasądzenia zadośćuczynienia (np. wyrok SN z dnia 9 stycznia 1998 r., III CKN 301/97, LEX nr 477596, wyrok SN z dnia 20 marca 1998 r., II CKN 650/97, LEX nr 477665). W ostatnim czasie w orzecnictwie Sądu Najwyższego zdecydowanie przyjmuje się pogląd, zgodnie z którym zadośćuczynienie, w rozmiarze, w jakim należy się ono wierzycielowi w dniu, w którym dłużnik ma je zapłacić (art. 455 k.c.), powinno być oprocentowane z tytułu opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.) od tego dnia, a nie dopiero od daty zasądzenia odszkodowania. Obecnie funkcja kompensacyjna odsetek znów przeważa nad ich funkcją waloryzacyjną. W tej sytuacji zasądzanie odsetek od daty wyrokowania prowadziłoby w istocie do ich umorzenia za okres sprzed daty wyroku i byłoby nieuzasadnionym uprzywilejowaniem dłużnika, co mogłoby go skłaniać do jak najdłuższego zwlekania z opóźnionym świadczeniem pieniężnym, w oczekiwaniu na orzeczenie sądu, znoszące obowiązek zapłaty odsetek za wcześniejszy okres (Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10, LEX nr 90576). W świetle art. 455 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne - w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się już od tej chwili, czemu nie stoi na przeszkodzie to, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. Przewidziana w art. 445 § 1 i art. 448 k.c. możliwość przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności, decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Mimo więc pewnej swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądzający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaracyjny (Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 09.01.2014 r., I ACa 459/13, LEX nr 141609; Sąd Najwyższy w wyroku z 7.11.2013 r., II PK 53/13, LEX 1418731). Nadto, poszkodowany może przeciw skierować roszczenie o zadośćuczynienie bezpośrednio do osoby ponoszącej odpowiedzialność deliktową, wynikającą ze skutków wypadku komunikacyjnego, a wówczas - jak wynika to z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 1995 r., wydanej w sprawie III CZP 69/95 (OSNC 1995, nr 10, poz. 144) – brak wcześniejszego spełnienia świadczenia przez sprawcę wypadku powoduje, że zakład ubezpieczeń dopuszcza się opóźnienia od chwili tego wezwania. Prawo do odsetek w ujęciu art. 481 k.c. jest powiązane z opóźnieniem dłużnika ze spełnieniem świadczenia, zaś o tym, od kiedy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia a zatem, kiedy

rozpoczyna bieg czas opóźnienia, za który - zgodnie z art. 481 k.c. wierzyciel może żądać odsetek rozstrzyga prawo materialne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził ustawowe odsetki od kwoty zadośćuczynienia 30000 zł od dnia 08.04.2014r.. Od kwoty 10000 zł natomiast, zgłoszonej w toku sprawy w piśmie procesowym z dnia 28.01.2016r., Sąd zasądził ustawowe odsetki z tą datą, zgodnie z żądaniem powoda. Okoliczności dotyczące stanu zdrowia powoda, wysokości rzeczywistego uszczerbku na zdrowiu, nieuleczalności następstw wypadku ujawniły się bowiem w toku postępowania, we wnioskach płynących z opinii biegłego sądowego.

Na uwzględnienie, co do zasady, zasługiwało żądanie powoda zapłaty odszkodowania tytułem kosztów opieki. Opieka nad powodem była sprawowana po wypadku przez najbliższych członków rodziny, co nie zwalnia osoby odpowiedzialnej za zwrot obejmujący wartość tych świadczeń (por. przykł. wyrok Sądu Najwyższego z 04.10.1973r., (...) 365/73). Dla ustalenia wysokości tego odszkodowania zasadne jest, zdaniem Sądu, przyjmowanie miernika minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. w realiach rozpoznawanej sprawy w 2014r. stawki ok. 7,8 zł za godzinę (min. wynagrodzenie 1237,20 zł). Co do tego sposobu wyliczenia omawianego odszkodowania, Sąd w całości podzielił twierdzenia pozwu.

Rozmiar sprawowanej opieki Sąd przyjął na podstawie skonkretyzowanych danych podanych przez powoda w pozwie, albowiem zostały one potwierdzone zeznaniami świadków w sprawie oraz są uzasadnione zakresem i intensywnością obrażeń, jakich powód doznał w wyniku przedmiotowego wypadku komunikacyjnego (tzn. w okresie od 24.12.2013r. do 15.01.2014r. (przez okres 22 dni) 8 godzin na dobę, następnie od dnia 16.01.2014r. do 31.07.2014r. (przez okres 196 dni) 2 godzin na dobę). Nie ma, w ocenie Sądu, podstaw do przyjęcia szerszego zakresu tej opieki, pomimo, że biegły sądowy wskazał na taki szerszy zakres. Przede wszystkim podkreślić należy, że dane dotyczące ilości godzin, w których była sprawowana opieka nad poszkodowanym są kwestią ustaleń faktycznych, a nie wiadomości specjalnych. W rozpoznawanej sprawie powód w sposób bardzo precyzyjny wskazał, przez ile godzin dziennie potrzebował opieki osób trzecich i kto ją sprawował, co zostało przez te osoby przed Sądem potwierdzone. Opinia biegłego sądowego w omawianej kwestii ma za zadanie uwiarygodnić, pod kątem medycznym, rzeczywistą potrzebę/ konieczność sprawowania takiej opieki i wydana w sprawie opinia takie uzasadnienie wykazuje. Skoro jednak powód, jak wyżej wskazał Sąd, jednoznacznie określił przez jaki okres i w jakim rozmiarze potrzebował opieki po wypadku i wskazał to za pomocą zeznań świadków, wnioski opinii biegłego sądowego, nie mogą być podstawą do samodzielnych ustaleń w tym zakresie.

Z powyższych względów, Sąd na podstawie art. 444 par. 1 k.c. tytułem odszkodowania za zwrot kosztów opieki zasądził na rzecz powoda kwotę 4.430,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia zgłoszenia tego żądania, tj. dnia wniesienia pozwu – art.455 kc.

Na uwzględnienie, na podstawie art. 361 par. 2 k.c. w zw. z art. 441 par. 1 k.c. zasługiwało także żądanie powoda zapłaty na jego rzecz kwoty 823,20 zł. tytułem utraconego wynagrodzenia za pracę w okresie od grudnia 2013r. do czerwca 2014r., kiedy to otrzymywał wynagrodzenie, następnie zasiłek chorobowy, zamiast wynagrodzenia za pracę (w wysokościach do siebie zbliżonych), ale nie otrzymał wynagrodzenia za pracę (ani zasiłku chorobowego) za okres od 06.06.2014r. do 30.06.2014r. (upływ okresu zasiłkowego) w wysokości ok. 1000 zł.

Nieuzasadnione było natomiast żądanie powoda zapłaty na jego rzecz renty w kwocie po 400 zł m- cnie począwszy od dnia wniesienia pozwu (od września 2014r.)

Zgodnie z art. 444 par. 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. W razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Według par. 2 „Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.”

W rozpoznawanej sprawie co do zasady wystąpiły przesłanki do zasądzenia na rzecz powoda od strony pozwanej renty w postaci wystąpienia całkowitej niezdolności do pracy powoda w związku z przedmiotowym wypadkiem komunikacyjnym. Jednakże zasądzeniu na rzecz powoda renty za okres sporny stoi na przeszkodzie brak szkody, tj. świadczenia, które w tym czasie otrzymał (do obecnie) z tytułu renty od ZUS przewyższając wysokość świadczeń jakie otrzymałby z tytułu wynagrodzenia za pracę. Powód, w dniu wypadku komunikacyjnego, pozostawał w zatrudnieniu i otrzymywał wynagrodzenie odpowiadające wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Z uwagi na rozstrój zdrowia wywołany wypadkiem przy pracy powód od dnia wypadku jest całkowicie niezdolny do pracy i otrzymuje z tego powodu rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z 07.08.2015r., k. 206). W ocenie Sądu zatem, wyliczenie szkody polega na zestawieniu wysokości wynagrodzenia za pracę, jakie powód otrzymałby pracując, a wysokości renty jaka otrzymywał z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Zakładając, że powód po upływie okresu, na jaki zawarta miał umowę o pracę (30.06.2016r.) kontynuowałby zatrudnienie, (wykorzystywałby swoje możliwości zarobkowe) należy przyjąć, iż otrzymywałby wynagrodzenie odpowiadające każdorazowo minimalnemu wynagrodzeniu za pracę, albowiem takie otrzymywał przed wypadkiem, którego wysokość netto w okresie spornym wynosiła : w 2014r. – 1237,20 zł, w 2015r. – 1286, 16 zł, w 2016r. 1335 zł. W okresie od wniesienia pozwu do miesiąca wyrokowania (od września 2014r. do czerwca 2016r.) powód otrzymał z tytułu świadczeń rentowych łącznie kwotę 30.068,72 zł, zaś gdyby kontynuował zatrudnienie, otrzymałby w tym okresie z tytułu zatrudnienia kwotę 28.277,12 zł. Szkada zatem, za okres skapitalizowany (od wniesienia pozwu do wyrokowania), nie występuje.

Obecnie powód otrzymuje rentę z tytułu niezdolności do pracy w wysokości 2.776,04 zł, która to dwukrotnie przewyższa wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę. Zatem nie ma podstaw do zasądzenia na rzecz powoda ani renty skapitalizowanej za okres wsteczny (od dnia wniesienia pozwu), ani renty bieżącej. Powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu.

Z uwagi na fakt, że powód wygrał sprawę w ok. 80% Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. w takiej proporcji rozdzielił pomiędzy stronami koszty postępowania. Na tej podstawie Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda 80% kosztów postępowania. Łącznie koszty postępowania wyniosły 3200,92 zł (opłata + koszty opinii biegłego sądowego), z czego powód powinien uiścić 640,18 zł, a strona pozwana 2.560,73 zł. Skoro powód uiścił koszty w wysokości 2.403,00 zł (opłata od pozwu + zaliczka na poczet biegłego sądowego=2403 zł) od strony pozwanej należy mu się kwota (...), jak i koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatami od pełnomocnictwa (2x17 zł), ustalone na podstawie par.6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Strona pozwana została natomiast obciążona obowiązkiem uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa wydatkami poniesionymi w toku sprawy przez Skarb Państwa - 797,73 zł. oraz należy jej się 20% stawki zastępstwa procesowego (20 % z 2400 zł).